

**הד"ר ריצ'רד קורנהויזר:
"צריכים לשלוח אותם
לבדיקה אצל פסיכיאטר!"**

רופאו האישי של המועמד לנשיאות, מייקל דוקאקיס, עמד לפני העיתונאים וסיפר על מצבו הבריאותי של הפאצינט שלו. ב-1936 הוא עבר ניתוח-שקדים... וכו' וכו'.

אני לא יודעת איך לאמריקאים – אבל ברור שלנו, הישראלים, זה נראה מנוחך. מה איכפת לי אם ראש-הממשלה שלי עבר ניתוח כריתת-שקדים, או קיבל טיפול-שורש בשן החולה שלו? ברור שמה שמדאיג את האזרחים הוא תיפקודם של נבחרינו, ולכן פניתי אל הפסיכיאטר, הד"ר ריצ'רד קורנהויזר, ושאלתי אותו לאיזה סוג של מחלות יש השפעה על נפשו של האישי, כלומר על כושרו השיכלי, יכולתו להחליט ותיפקודו הרוחני.

אני לא חושב שיש איוושהי מחלה אורגאנית, המשפיעה ספציפית על נפשו של האישי. אבל יחד עם זאת יודעים שכל מיני מחלות-ילדות מהוות לפעמים טראומה בשביל הילד, לא כליכך בגלל המחלה עצמה כמו בגלל התייחסות הסביבה לילד החולה. אני לא יודע איך אמא של דוקאקיס מגיבה, אבל אני מכיר כמה אמחות של רבינוביץ, שמייך נכנסות ללחץ מכל שילשול קטן של הילד, ומכניסות גם את הילד לפאניקה. כך לפעמים נקבע הכיוון שבו מתפתחת נפשו של הילד.

מה שאמרת עכשיו בעצם הוא שכל ילד יהודי מועד לפורענות, כי לכל ילד יהודי היתה אמא יהודיה מוראגת.

רפואה

כן, זה מה שאמרת, אבל עוד לא גמרתי. מה שהתכוונתי להגיד זה שפחות חשוב לדעת איזה מחלה היתה לאיש, ויותר חשוב לדעת כיצד הוא התמודד עם המחלה, ואת זה, כמוכך, קשה מאוד לברוק שנים אחרה.

כלומר, נראה לך חשוב החיטוט הזה במחלות ובכאבים של מנהיגים?

אם האמריקאים רוצים לדעת מה כואב למנהיג שלהם, שיידעו. אני שמח שהאמריקניזציה הזאת עדיין לא הגיעה אלינו. אם רוצים לדעת כיצד יתמודד דוקאקיס עם הבעיות שיעמדו לפניו, לא צריכים לדעת אם היה לו ניתוח-שקדים, אלא צריך לשלוח אותו לבדיקה אצל פסיכיאטר – אני אגב מוכן לבצע את הבדיקה בחינם.

ואצלנו, מה אתה מציע שנדע על מנהיגינו? אני לא הייתי מתעניין במיוחד במחלות שלהם, וגם לא בהתגבשות האישיות שלהם בימי הנעורים. מה שהייתי מציע זה למצוא שיטה איך לדרוש ממנהיגינו לקיים את ההבטחות שלהם. (דניאלה שם)

**מאשה לובלסקי:
"בידינו רשימה של 7000
מסורבות-גט ועגונות!"**

שרי-הדתות הודיע כי מינה צוות לבדוק את מצב מסורבות-הגט והעגונות בישראל. מאשה לובלסקי, מזכ"ל "נעמת", הזדוזה ושלחה לשרי-הדתות מיכתב שבו היא מודיעה לו ש"נעמת" כבר בדקה הכל, ויש בידיה רשימות מעודכנות על כל הנשים מסורבות-הגט והעגונות בישראל. האם קיבלת כבר תשובה למיכתבך, האם ביקשו ממך את הרשימות, שאלתי את מאשה לובלסקי.

לא. לא קיבלתי תשובה עדיין, ולא ביקשו ממני את הרשימות.

כמה נשים יש ברשימות שלכן? כלומר, כמה נשים מסורבות-גט ועגונות יש בארץ?

כ-7000 נשים, ואני מדברת על אלה המחכות לשיחרור כ-10 שנים בממוצע.

אגב, יש גם גברים כאלה?

יש, אבל מיקרים מעטים, והם לא מגיעים אלינו.

מדוע בעצם לא? האם לא תעזרו להם?

בהחלט כן, אבל הם לא פונים. הבעייה של הגברים הללו היא קלה הרבה יותר מאשר של הנשים. גבר שלא מקבל גט מאשתו יכול בשקט לחיות עם אשה אחרת, ואפילו להוליד ילד. אם אשה תחיה עם גבר אחר היא תהיה אשה בוגרת, ואם ייוולד לה ילד הוא יהיה ממור.

כמה שריהדותות יכול לעזור? הרי גם אם ירצה, לא יוכל לתת הוראה לבתי-הדין הרבניים.

נכון. אבל הוא בהחלט יכול ליצור מדיניות. הוא יכול להראות שאיכפת לו, שמישרר-הדתות אינו אטום לבעייה, ואולי בתוך הדין הרבניים ישתדלו יותר.

דת

תני דוגמה שהם לא השתדלו. יש מיקרה של אשה בירושלים, שבעלה מסרב לתת לה גט כבר 18 שנה. יום אחד הבת של בני-הזוג הצליחה להשפיע על אביה שיתן גט לאמה. האב נאות והגיע לבית-הדין. אבל באותו היום בדיוק אמרו הרבנים שהם לא יכולים לכתוב גט, כי זה בדיוק ראשי-הודש. הבעל הלך הביתה, והאשה עדיין מחכה לגט. אחרי 18 שנים היה יום אחד של חסד, ופיספסו אותו!

את מדברת על 7000 נשים. זה כוח. מדוע הן לא מתארגנות והופכות עולמות? מדוע הן לא באות לרבנות וסותמות אותה לשבוע ימים? מדוע הן לא עושות הפגנות-ענק?

היו זמנים שהפגינו וצעקו, וגם זה לא עזר. אחר-כך רמזו גורמים שונים שכדאי לפעול בשקט.

יש עוד חודשים עד הבחירות. את חושבת שהשר זבולון המר, אסילו אם ירצה, יססיק לעשות משהו בעניין?

אני לא יודעת, אבל אסור להרפות לרגע. אנחנו חייבים להמשיך ללחוץ כל הזמן, ועל כולם. (דניאלה שם)

**ישעיהו ליבוביץ:
"האם התחייבתי לפניהם
מה לאמר ומה לא?"**

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

לפני שבועיים ראינו הפרופסור ישעיהו ליבוביץ בשידור חי בתוכנית "בוקר טוב ישראל" בגלי צה"ל, ונשאל לדעתו בקשר לאתיקה הרפואית בישראל. בתשובה גינה הפרופסור ליבוביץ את הממשלה, השולחת את צה"ל לרצוח ילדים קטנים.

שידור

היתה מבוכה גדולה בגלי צה"ל, ואמרו על הפרופסור המכובד שהוא מעל באמון, ושניצל את התחנה הצבאית להשמעת טיעונים פוליטיים.

בגלי צה"ל אין מוכנים לדבר על הנושא יותר, ומנסים לשכוח אותו. פניתי אל הפרופסור ליבוביץ ושאלתי אותו אם גם לדעתו מעל באמון אנשי-התחנה, וניצל אותם להשמעת טיעונים פוליטיים.

אני לא מבין מה הם רוצים. הציגו לי שאלות ואני ענית. אם התשובות שלי לא לרוחם, אינני יכול לעשות מאומה. אני רוקא חושב שענית לעניין. איך יכול להיות שמעלתי באמון? האם אני התחייבתי לפניהם מה לאמר ומה לא לאמר?

אני מניחה שאף אחד לא ביקש ממך להתחייב מה לאמר ומה לא, ובכל זאת היה ברור לך שהדברים שאמרת די הפתיעו את המראיינים שלך, עד כדי כך שהם הרגישו מאוד לא בנוח.

המראיינים שלי הרגישו לא בנוח? יכול להיות. טוב, זהו. שלום לך. (דניאלה שם)